

Eesti tööjõudu mõjutavad eri rändeliigid

Välisöötajate arv Eesti tööturul aastatel 2019–2023 peaaegu kahekordistus. 2023. aastal oli Eestis 66 000 välisöötajat, kellest 9% olid ELi riikide kodanikud ning suurem osa pärines kolmandatest riikidest.

Välisööjõu moodustavad OSKA uuringu mõistes tähtajalise elamisõigusega ELi, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi ja Šveitsi kodanikud ja nende pereliikmed ning kolmandate riikide kodanikud, kes töötavad Eestis ajutise viibimisalusega (nt viisaga) ja on kantud lühiajalise töötamise registrisse või kellel on tähtajaline elamisluba. 66 000 inimest töötasid 2023. aastal vähemalt 1 päeva.

Kõige enam oli Eesti tööturul **Ukraina kodanikke** (55%). **Venemaa** ja Valgevene kodakondsusega töötajate arv on viimastel aastatel vähenenud. Suurenenud on Moldovast

pärit hõivatute (1710) ning nn Stan-riikidest pärit inimeste arv, kellest üle poole (1150) pärineb Usbekistanist. Lisaks on kasvanud Gruusia, Aserbaidžaaani ja Türgi päritolu tööjõud. **Aafrika** riikidest kokku on tööturul 1800 inimest (3%): Nigeeriast (870 hõivatut), Lõuna-Aafrika Vabariigist (250) ning Egiptusest (200). **Aasiast** on tulnud 3600 hõivatut (5%): Indiast (1400), Pakistanist (480) ja Bangladeshist (340). **Põhja- ja Lõuna-Ameerikast** kokku on tulnud 1600 inimest (2%): Brasiiliast (540), Mehhikost (140), Ameerika Ühendriikidest (440) ja Kanadast (80).

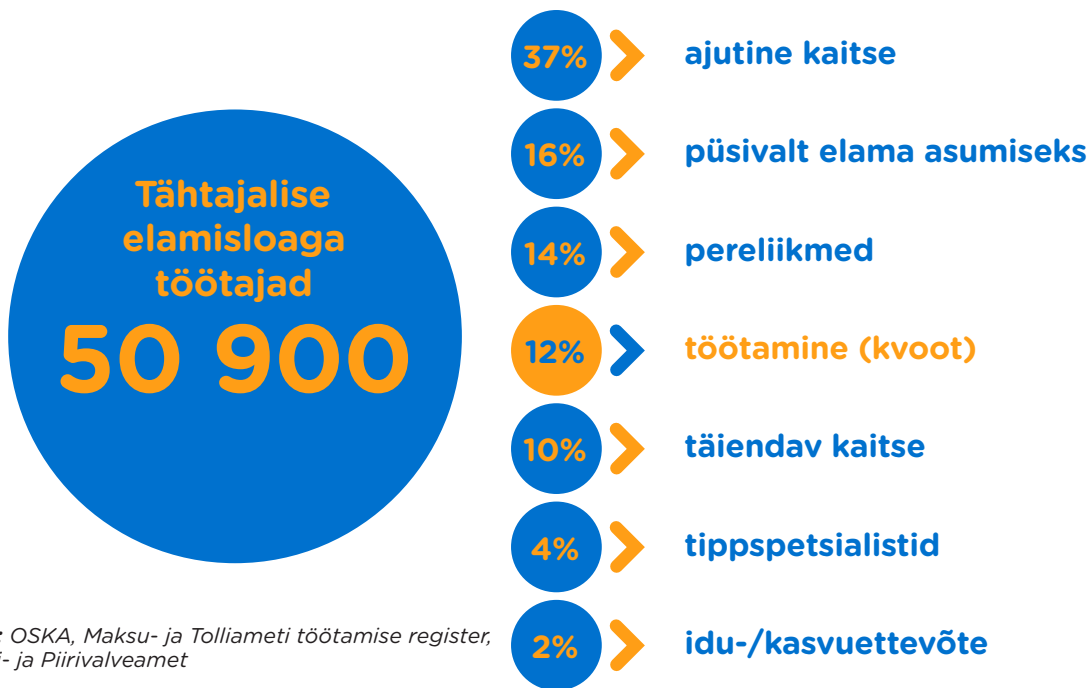
Välisöötajate arv 2023. aastal (esiviisik)

Allikas: OSKA, Maksu- ja Tolliameti töötamise register, Politsei- ja Piirivalveamet

Eesti tööturgu ei mõjuta ainult tööränne, vaid ka rahvusvahelise kaitse saajate arv, ELi-sisene ränne, pereränne jms. Välismaalaste seadusega sätestatud **sisserände kvoot 0,1% rahvastikust** piirab ainult kolmandate riikide kodanike tähtajalise elamisloaga töörännet. Kvoodile on tehtud palju erisusi ning ajutise kaitse saajate suur sisseränne on põhjustanud olukorra, kus tähtajalise elamisloa alusel Eestis viibivatest töötajatest on ainult 12% kvoodipiiranguga sisenejad. Sisserände kvoodi alusel Eestisse siseneja saab **tähtajalise elamisloa kuni 5 aastaks**. Seega töötab kvoodi alusel Eestis 5 x 1300 välistöötajat.

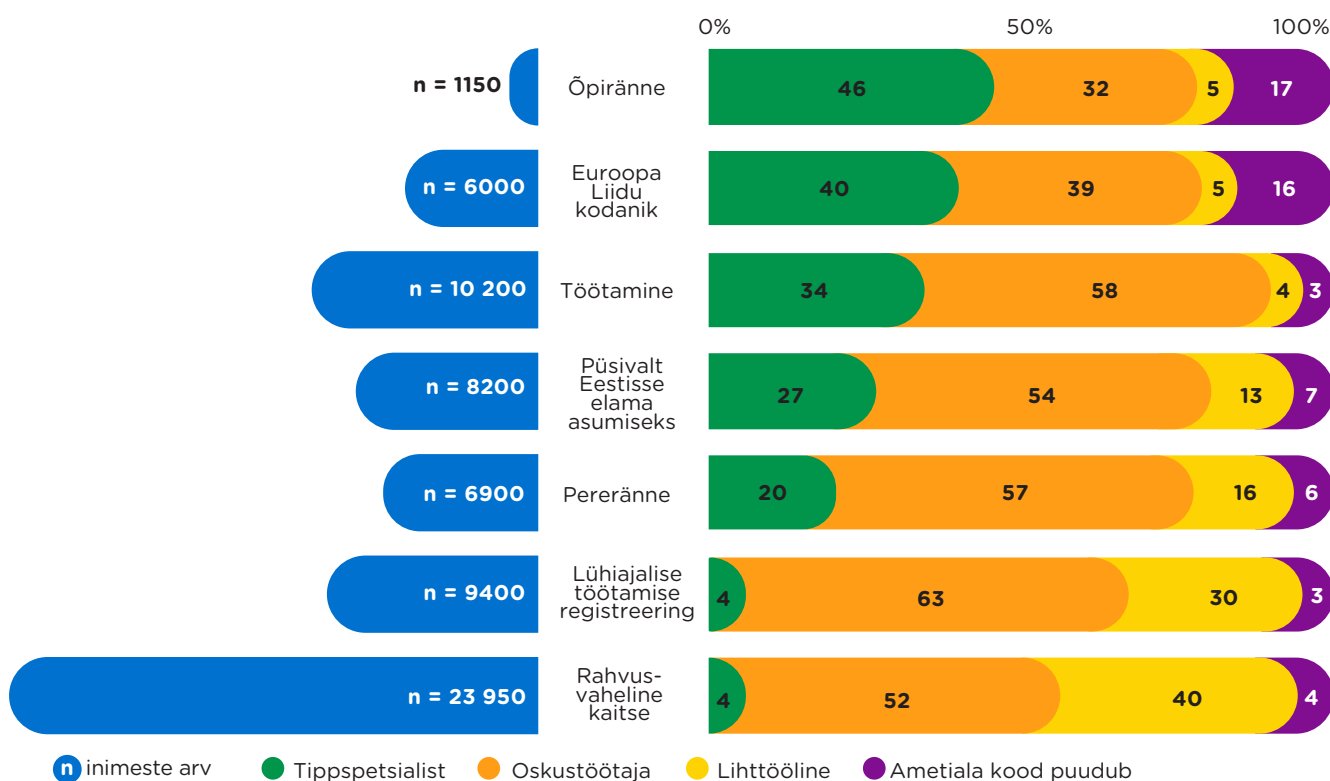
Tähtajalise elamisloa alusel töötavate inimeste jaotus, 2023

Allikas: OSKA, Maksu- ja Tolliameti töötamise register, Politsei- ja Piirivalveamet

Eri eesmärkidel Eestisse tulnud inimesed täidavad tööturul erinevaid lünki. Lühiajalise viibimisalusega töötatakse pigem oskus- ja lihttööametitel. Rahvusvahelise kaitse saanutel on samuti kõige lihtsam siseneda tööturule liht- ja oskustöö kaudu, kus kohaliku keele oskus ei ole nõutud. Töötamise eesmärgil tulnutest on kolmandik tippspetsialistid. Samuti tuleb ELi kodanik pigem tippspetsialisti ametikohale.

Tippspetsialistid, oskustöötajad ja lihttöölised erineva elamisloa alusega gruppides, 2023

Allikas: OSKA, Maksu- ja Tolliameti töötamise register, Politsei- ja Piirivalveamet

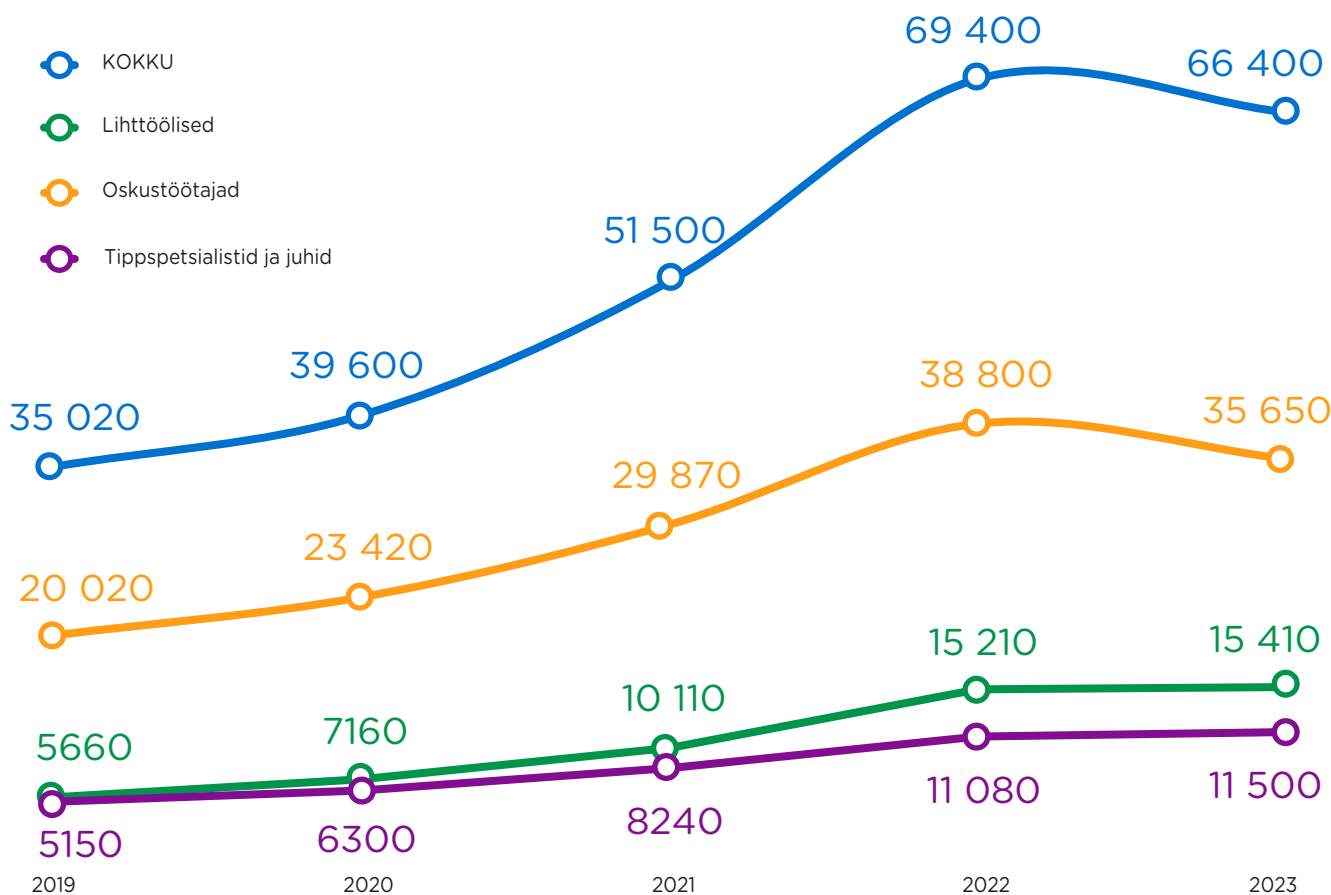
Välistöajõu jagunemine 2023

Allikas: OSKA, Maksu- ja Tolliameti töötamise register, Politsei- ja Piirivalveamet

Välistöajõudu on aastatel 2019–2023 tööturule lisandunud üle 30 000. Juhtide ja tippspetsialistide arv on kahekordistunud, lihttöölise arv on kolmekordistunud. Oskustöötajate arv on viie aastaga kasvanud 15 000 võrra.

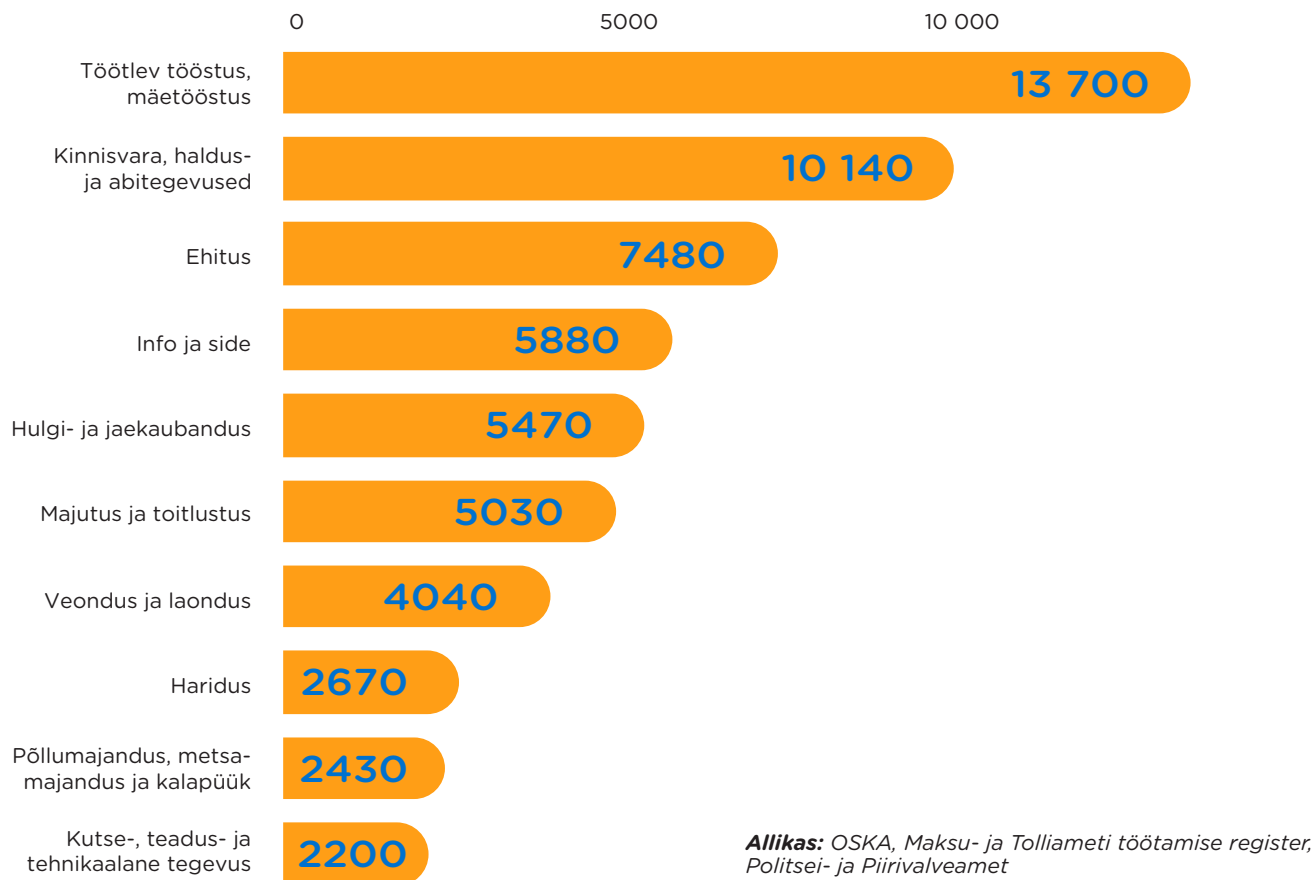
Välistöajõud Eestis 2019–2023

Allikas: OSKA, Maksu- ja Tolliameti töötamise register, Politsei- ja Piirivalveamet

Kõige enam välistöajõudu on hõivatud töötlevas tööstuses. Järgnevad haldus- ja abitegevused, mille hõivest pool on renditööajõuettevõttes, kelle vahendatav tööajõud leiab suures osas kasutust tööstuses. Palju on välistöajõudu ka ehituses, IKTs, kaubanduses ning majutuses-toitlustuses.

Välistöajajate rakendumine Eesti tööturul tegevusala järgi, 2023

Mitme ametiala puhul on välistöajajate osakaal märkimisväärne kogu hõivatute arvust. Nii on välistöajaja iga neljas metalltoodete valmistaja ning iga viies hoone tehnosüsteemide lukksepp, tarkvaraarendaja, toidu- ja joogitootja, tootmise ja kaubanduse lihttöajõud, ehitaja ning kokk.

Välistöajõu osakaal ametialal hõivatutest, TOP 15, 2023 (aastahõive)

Ametiala grupp	%	arv
Metalltoodete valmistajad	24	4790
Lukksepad	20	920
Tarkvaraspetsialistid	20	3690
Toidu- ja joogitootjad	19	1430
Tootmise/kaubanduse lihttöajõud	19	4010
Ehitajad	19	7190
Kokad	19	2070
Metsanduse oskustöajõud	15	610
Põllumehed	15	1980
Koristajad	14	5370
Tööstusoperaatorid	13	910
Masinate ja seadmete tehnikud	13	2400
Toitlustuse teenindajad ja lihttöajõud	11	2580
Muud lihttöajõud	11	1370
Administratiivtöö lihtametnikud	11	1730